

A Fővárosi Ítéltábla a Garai & Colnár Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Garai Géza ügyvéd) által képviselt M... Kft. (felperes címe) felperesnek a Dr. Mogyorósi István ügyvéd (....) által képviselt alperes neve (....) alperes ellen díjfizetés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. június 24. napján kelt, 3.P..../2012/97. számú ítélete ellen a felperes 98. sorszám alatti fellebbezése és az alperes Pf.3. sorszám alatti csatlakozó fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.450.000 (Egymillió-négyszázötvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 150.000 (Százötvenezer) forint szakértői díjból álló elsőfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 1.182.800 (Egymillió-száznyolcvankétezer-nyolcszáz) forint le nem rótt kereseti illetéket, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 500.000 (Ötszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A felperes köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket és 40.000 (Negyvenezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 600.000 forint perköltséget.

A megállapított tényállás szerint a felperes szakmai vezetője, a vegyészmérnök végzettségű Ü... T..., valamint az alperesi társaság többségi tulajdonos főmérnöke, az ugyancsak vegyészmérnök S... I... szakmai kapcsolatba kerültek és cégeik együttműködését határozták el.

A felek a 2001. május 2. napján kötött együttműködési megállapodásban rögzítették, hogy közösen munkálkodnak tüzhorganyzó üzemi kimerült páclevek feldolgozását lehetővé tevő technológia kidolgozásán, akként, hogy ebben az alperes teljes anyagi és szellemi kapacitással, a felperes a témával kapcsolatos, többéves előkészítő munkájának eredményével és szellemi kapacitással vesz részt. A 2. pont értelmében az alperes a majdani pácléfeldolgozó üzem üzemeltetése során az átvett páclé kg-ja után 0,02 euró + áfa együttműködési díjat fizet a felperesnek az üzem működési idejéig, de maximum 20 évig. A 3. pontban a felperes vállalta, hogy lehetőségeket keres az anyag magasabb szintű készültségi fokon történő értékesítésére, melynek kivitelezéséhez az alperes rendelkezésére bocsátja komplexre szóló, illetve azon keresztül működő, már meglévő technológiáját. Ennek ellentételezésére a 4. pont alapján az alperes közreműködői díjat fog fizetni, aminek

megelőlegezéseként a 6. pont szerint 2001. május 1. és 2002. április 30. között havi 350.000 forintot teljesít a felperes felé.

Ezen együttműködés keretében közösen kifejlesztették a cink szelektív eltávolítása vas(II) klorid oldatból Varion AT anioncserélő gyanta alkalmazásával elnevezésű technológiát, valamint az „eljárás a cink- és vas kloridokat tartalmazó elegyek feldolgozására” című műszaki megoldást, utóbbira az alperes 2001 júniusában szabadalmi bejelentést tett, az eljárás azonban díjfizetés hiányában megszűnt. Az alperes sikeres uniós pályázatot nyújtott be a veszélyes hulladéknak minősülő kimerült fémipari páclevek hasznosítására alkalmas referenciaüzem építésére, az üzem 2003 őszén a B...alatti telephelyén megkezdte a működését. Az alperes 2001. május és augusztus között, szeptembertől decemberig, illetve 2002 áprilisától 2003 augusztusáig havi 350.000 forint együttműködési díjat teljesített a felperesnek, azt követően a fizetést beszüntette.

A kialakult szakmai viták miatt a felek viszonya feszültté vált, tárgyalásaik eredményeként 2005. november 18-án megállapodást írtak alá, ebben a 2001-es szerződést érvénytelenítették, kivéve azt az esetet, ha az alperes az új megállapodás feltételeit nem teljesíti. Rögzítették, miszerint az alperes annak ellentételezésére, hogy az általa alkalmazott páclé feldolgozó technológiák kifejlesztésében a felperes szerepet vállalt, a 2002. január 1. és 2004. december 31. közötti időre elmaradt részleteket 2006. évben fizeti meg, továbbá ebben az évben 8.400.000 forint + áfa díjat fizet. A szerződés 3. c) pontjában pedig az alperes kötelezte magát, hogy a felperesnek 2007. évtől kezdve havi 350.000 forint + áfa díjat fizet számla alapján. Abban is megállapodtak, hogy az együttműködési díj fizetése a technológiák használati idejéig, de maximum 2021. április 30-ig történik. A 2006. december 18-ai kiegészítésben a felek a kifizetett előleggel 2007. december 31-ig elszámoltak.

Az alperes kérelmére a K... 2010. február 26-án kelt KTVF: .../2010. számú határozatával engedélyezte veszélyes és nem veszélyes hulladékok begyűjtését, továbbá hasznosítását és rögzítette az engedélyezett technológiai, gyártási folyamatokat, köztük a regenerátum kezelését. Az új üzem megépítésével 2009. szeptember 30-tól már a határozat szerinti új technológia működött, amivel csak cink mentes, illetve alacsony cink tartalmú páclevet dolgoztak fel és nem nyerték ki a cinket, hanem az eluátumban lévő vas-vegyületekkel együtt mésztejjel eltávolították és hulladéklerakóba helyezték el. Az alperes cink-kloridot utoljára 2009. január 27-én értékesített. Az alperes 2010 áprilisáig összesen 37.800.000 forintot fizetett, majd 2010. április 22-én kelt levelében közölte a felperessel, hogy a megjelölt okok miatt a 2005. évi szerződésben foglalt feldolgozási technológiát már 2009 júliusa óta egyáltalán nem használja, ezért a használat idejét lejárnak tekinti és a díj további fizetését megszünteti. A felperes válaszában utalt azon szerződési kitételre, ami akkor kerül előtérbe, ha az alperes az új megállapodás feltételeit nem teljesíti és meghatározta az egy összegben való megváltás mértékét.

Az alperes I... úti telephelyén 2011. június 17-én történt havária esemény folyamatyaként a szakhatóság a tevékenységet megtiltotta és az engedélyt visszavonta, majd a telephely vonatkozásában 2011. április 18-án előterjesztett egységes környezethasználati engedély iránti kérelmet is elutasította a szakhatóság. 2004 áprilisában az alperes a D... Zrt. telephelyén lévő sósavas pácoló üzemhez 500 liter/óra kapacitású komplett berendezés szállítását, telepítését, beüzemelését, a regeneráláshoz szükséges segédtechnológia és infrastruktúra kiépítését vállalta. A nevezett cég a berendezést az októberi átadástól a 2009. július 8-ai üzemén kívül helyezésig használta. A D...nél keletkezett veszélyes anyag feldolgozására alakult F... Kft. telephelyén 2001. szeptember-októberben kezdte meg a működését, az üzemében alkalmazott technológiának nincs köze a felek közösen kidolgozott eljárásához.

A felperes módosított keresetét akként fogalmazta meg, hogy elsődlegesen a 2005. évi szerződés 3. c) pontja szerint havi 350.000 forint + áfa és kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni 2010 májusától az ítélethozatalig terjedő időre vonatkozóan. Másodlagosan a megállapodás 3. pontjának utolsó mondata alapján a 2010. május 1. és 2021. április 30. közötti időszakra kérte az alperest havi 350.000 forint + áfa, összesen 46.200.000 forint megfizetésére kötelezni. Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta megalapozottnak.

A Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján vizsgálta, hogy a 2005. évi megállapodás tekintetében milyen tartalmú jogviszony szabályozására irányult a szerződők szándéka, mivel azt a felek eltérően értelmezték. Tekintettel arra, hogy a szerződés visszautal a 2001. évi szerződésre, először ezt érintette a törvényszék és megállapította, hogy az együttműködési megállapodás a kutatási, fejlesztési szerződés elemeit hordozza magában, ugyanis egy célkitűzésnek megfelelő technológia közös kidolgozását írja elő azzal, hogy az ebben való részvételért a felperes közreműködői díjra tarthat igényt. A 2005. november 18-ai szerződés 2., 3. a) és b) pontja teljesítésigazolást és elszámolást tartalmaznak. A 3. c) pont arról szól, hogy az alperes által alkalmazott technológiák kifejlesztésében való szerepvállalás ellentételezéseként az alperes 2007. évtől kezdve havi 350.000 forint + áfa díjat fizet a felperesnek a használat idejéig, de maximum 2021. április 30-ig.

Az elsőfokú bíróság két olyan technológiát talált, aminek kifejlesztésében a felperes is szerepet játszott. Az egyik a cink szelektív eltávolítása vas(II) klorid oldatból Varion AT anioncserélő gyanta alkalmazásával, a másik az „eljárás a cink- és vas kloridokat tartalmazó elegyek feldolgozására” című szabadalmi bejelentésben leírt műszaki megoldás. A szerződésben használt múlt időből a bíróság arra következtetett, hogy ezek a technológiák már alkalmazásra kerültek, az alperes 2006. január 1-től ezek hasznosítása után fizetett díjat a felperesnek és vélelmezte, hogy a korábbi díjfizetés is a hasznosítás okán történt. Kifejtette, miszerint a 2001. évi szerződés alapján közösen kifejlesztett technológiák felhasználásának ellentételezéseként kikötött díj lényegét tekintve licenccdíj, amit a Ptk. 86. § (4) és 87. § (2) bekezdéseiben nevesített vagyoni értékű műszaki ismeretek és tapasztalatok hasznosításáért köteles a hasznosító fizetni. Az együttműködési díjként nevesített összeg tartalmát tekintve felhasználási díj jellegű, ami a tényleges hasznosításhoz kapcsolódik, azt a hasznosító, jelen esetben az alperes, akkor köteles fizetni, ha felhasználja a kérdéses páclé-feldolgozó technológiát, illetve annak hasznosítását más részére engedélyezi.

Ennek alapján vizsgálta a bíróság, hogy terheli-e díjfizetési kötelezettség az alperest a peresített időszakra nézve. Mivel az alperes üzemében dokumentáltan technológia váltás történt, tisztázásra szorult, hogy a per tárgyát képező két közös technológia eltér-e az alperes által 2010 áprilisától használttól. Tekintve, hogy az eljárások összevetése különleges szakértelmet igényelt, ezért igazságügyi vegyész szakértőt rendelt ki, akinek kellően megindokolt szakvéleményét ítélezése alapjául elfogadta. A szakértő a perben csatolt technológiai leírások egybevetése útján megállapította, hogy az alperes a cink vegyületének Varion AT ioncserés elválasztásával nem foglalkozott, a célra másik ioncserélő gyantát használt és annak eluátumát vegyes vas-cink-hidroxid hulladékként lerakóba juttatta. Az alperes nem használt ammónia vegyületeket a cink mentesítési vagy egyéb gyártási folyamatokban. Ez jól nyomon követhető a 2009. október 13-ai folyamatábrán és az ehhez kapcsolódó dokumentumokban, különösen a kezelési és karbantartási utasításokon. Ennek megfelelően került kiadásra a KTVF: .../2010. számú határozat, mely rögzíti az engedélyezett technológiai, gyártási folyamatokat, köztük 5. pontként a regenerátum kezelését. Mindezek alapján a szakértő arra a megállapításra jutott, hogy az új üzem megépítésével 2009. szeptember 30-tól már bizonyosan az új technológia működött.

A D... Zrt. miskolci üzemében alkalmazott technológiával kapcsolatosan az elsőfokú bíróság megnyilatkoztatta a társaság vezérigazgatóját. A válaszban részletezésre kerültek a megkeresésben megküldött „technológiai műszaki leírás” című iratban foglalt és a nevezett cég által a gyakorlatban alkalmazott technológia közötti eltérések. A törvényszék úgy értékelte, hogy az igazságügyi szakértői véleményben megfogalmazottak is azt támasztják alá, hogy a 2004 októberében üzembe helyezett, eredeti sósav visszanyerő rendszer 2009. július 8-a óta a gazdasági viszonyok megváltozása miatt nem üzemel. Az elsőfokú bíróság elemezte, hogy miként viszonyul a F... Kft. 2001 januárjában indult dunaújvárosi üzemében alkalmazott technológia a peres felek közösen kimunkált páclé-feldolgozó eljárásaihoz. E körben meghallgatta F... G... és D... G... tanúkat, utóbbi szakemberként akként vallott, hogy annak a technológiának, amire a dunaújvárosi üzem épült, semmi köze nincs a S... úr és a felperes ügyvezetője által laboratóriumban kidolgozott technológiához. Az elsőfokú bíróság nem tartotta indokoltnak a F... Kft-vel kapcsolatos dokumentumok szakértői kontrollját, illetve a szakvélemény kiegészítését, utóbbira a felperes felhívás ellenére sem tett bizonyítási indítványt.

Mindezek alapján a törvényszék a felperes díjfizetésre irányuló követelését, mint megalapozatlant elutasította.

Az alperes által kért 1.450.000 + áfa összeg perköltséget eltúlzottnak ítélte, ezért azt 600.000 forintban határozta meg. Ennek során értékelte, hogy több tárgyalásra is azért került sor, mert az alperes is késlekedett a döntéshez szükséges dokumentumok előterjesztésével, továbbá hogy több beadvány a már korábban megfogalmazottak ismételése volt, ami értelemszerűen kevesebb munkaórát igényelt.

A döntés ellen a felperes fellebbezéssel, az alperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatásával az elsődleges vagy másodlagos kereseti kérelme szerint kérte az alperest kötelezni, másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta. Az ítéletet a csatlakozó fellebbezéssel érintett részében kérte helybenhagyni.

Utalt arra, hogy számára nem volt biztosítva a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog. Sérelmezte, hogy az ítélet semmilyen rendelkezést/indokolást nem tartalmaz a másodlagos keresetre vonatkozóan. Megalapozatlannak találta azt az ítéleti megállapítást, hogy a megállapodás 3. c) pontja nem tekinthető teljesítésigazolásnak, hiszen az egyértelműen a 2. pont szerinti munkák ellentételezését jelenti, megalapozatlan továbbá az ítéletben megfogalmazott vélelem is. Álláspontja szerint a felek szándéka egyértelműen arra irányult, hogy az alperes több technológia után 2021. április 30-ig fog díjat fizetni, de az is ezt indokolja, hogy a technológiák felhasználásával három üzem is létesült. Az is nyilvánvaló, hogy a technológiákat mindaddig használatban lévőnek kell tekinteni, amíg páclé keletkezik, mert a feldolgozás csak a felek közösen kialakított eljárásaival lehetséges. Hangsúlyozta, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a díjfizetést jogszerűen szüntette meg. A megállapodás konkrét feldolgozási technológiát nem nevesített, ugyanakkor bebizonyosodott, hogy az I... úti üzemben 2011 novemberéig az alperes végzett páclé-feldolgozást, így az F/3 és F/5 alatti levelekkel kizárólag az volt a célja, hogy szabaduljon a 3. c) pont szerinti fizetési kötelezettsége alól. Előadta, hogy a megállapodás 1. pontja kifejezetten annak megakadályozását célozta, hogy az alperes kibújhasson a díjfizetés alól, amire az F/9/9 alatti megállapodás-tervezettel egyébként már 2005 decemberében kísérletet is tett. Nyomatékosította, hogy az alperes az együttműködés következtében került monopolhelyzetbe a páclé-feldolgozás terén és ezt maximálisan ki is használta. Rámutatott, hogy a 2004. és 2010. évi hulladékkezelési engedélyben leírt technológiai elemekhez képest az alperes által alkalmazott technológia változást nem jelent, az alperes csak hivatkozott az üzem 2005-ben, illetve 2009-ben

történt átépítésére, de nem dokumentálta, hogy ez a technológiában konkrétan milyen változást jelentett.

A felperes kifejtette, hogy az esetlegesen megváltoztatott eljárások sem függetleníthetők ügyvezetője személyétől a 2001. évi szerződés szerinti széles körű együttműködés és a tapasztalatok kölcsönös megosztása következtében. Megítélése szerint a perben az alperest terheli annak a bizonyítása, hogy fizetési kötelezettségének eleget tett vagy egyéb ok miatt nem tartozik, de ilyen bizonyításra részéről nem került sor. Kifogásolta, hogy noha a bizonyítás terhe nem rajta állt az elsőfokú bíróság őt kötelezte a szakértői díj megelőlegezésére és indítványa ellenére nem a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala mellett működő Szakértői Testületet rendelte ki. A kirendelt szakértő személyével kapcsolatosan hivatkozott a 2015. december 2-ai beadványában előadottakra és hiányolta, hogy az ítélet nem tért ki arra, hogy észrevételeit miért nem vette figyelembe és annak sem adta indokát, hogy a szakvéleményt miért tartotta olyan bizonyítéknak, ami ítélezése alapjául szolgálhat. A felperes a szakvéleményt módszereiben és megállapításaiban hiányosnak, szakmailag megalapozatlannak és elfogadhatatlannak minősítette. Előadta, hogy az álláspontja szerint megfelelő kompetenciával nem rendelkező szakértő személyes meghallgatására, illetve szakvéleményének kiegészítésére szándékosan nem tett indítványt, mert arra is tekintettel, hogy az alperes felhívásra sem csatolta az engedélyezési tervdokumentációt a feltett 2. és 3. kérdésre nem lehetett megalapozott véleményt adni. Fenntartotta, hogy a D... Zrt. és a F... Kft. páclé feldolgozási tevékenysége az iratokon és a tanúvallomásokon keresztül igazolást nyert. A fellebbezése kiegészítésében az ítélet egyéb tényállási valótlanságaira, pontatlanságaira és félrevezető megfogalmazásaira hivatkozott.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatásával kérte a perköltséget 1.450.000 forint + áfa összegre felemelni, emellett az általa előlegezett 150.000 forint szakértői díj megfizetésére kötelezni a felperest, valamint kérte, hogy a másodfokú bíróság rendelkezzen a le nem rótt kereseti illetékről. Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

Álláspontja szerint az eljárás bíróság tévesen minősítette eltúlzottnak a megbízási szerződésben kikötött, óránkénti 10.000 Ft + áfa összeg és a tételes óraelszámolás alapján igényelt ügyvédi munkadíjat, amit a 46.200.000 forintos pertárgyérték, a 17 tárgyalás nap, a beadványok száma, mérete és tartalma is indokolt. Előadta, hogy egy tárgyalást sem kellett az alperes késedelme okán tartani és egyetlen beadvány sincs, amely a korábbi megismétlése lenne. Kiemelte, hogy többször is jelezte, miszerint a felperesi beadvány novumot nem tartalmaz és azokra kizárólag annak elkerülése miatt tett észrevételt, hogy hallgatását a bíróság nehogy a vitás hiányának találja. Kifogásolta, hogy a határozat a felperes pervesztessége ellenére nem rendelkezett az elsőfokú eljárásban általa megfizetett 150.000 forint szakértői díjról. Hiányolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a le nem rótt eljárási illeték megfizetéséről, holott a felperes a perben a követelését jelentősen felemelte.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes csatlakozó fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy az alperest 2010 májusától nem terheli együttműködési díj fizetési kötelezettség a felperes felé. A keresetet elutasító érdemi döntésével és indokaival a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, kizárólag az alperes részéről megelőlegezett szakértői díj, a javára megítélt ügyvédi munkadíj, illetve a kereseti illeték kérdésében látott indokot az ítélet részbeni megváltoztatására.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül, mert nem talált olyan lényeges eljárási szabálysértést, ami az eljárás megismétlését indokolná. Az eljárás hossza, a bíróváltások nem olyan

körülmények, amik erre okot adnának, az indokolás hiányosságával kapcsolatos téves álláspontra pedig a későbbiek során tér ki a másodfokú bíróság.

A felperes a perben pénzkövetelést érvényesít, így elengedhetetlen volt annak a tisztázása, hogy mi alapján és milyen nagyságú fizetési kötelezettség terhelheti az alperest. Ezért megfelelően járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felek eltérő jogi álláspontjára tekintettel a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint értelmezte a kereset alapjául állított 2005. november 18-ai megállapodást. A másodfokú bíróság osztotta, hogy a felhívott szerződés csak a 2001. május 2-ai együttműködési megállapodással együttesen értelmezhető, mert túl azon, hogy az előbbi 1. pontja visszautal az utóbbira, amennyiben a 2001-es szerződés figyelmen kívül marad, akkor egyáltalán nem tartható fel, hogy az időben későbbi szerződés alapján lényegében miért jár díj a felperesnek az alperestől. 2001. évben a felek abban állapodtak meg, hogy együttműködnek a tűzihorganyzó üzemi kimerült páclevek feldolgozására szolgáló technológia kidolgozásában. A szerződésből kitűnik, hogy a létrehozandó üzemet az alperes fogja üzemeltetni, továbbá, hogy a felperesnek a több éves előkészítő munkája és szellemi kapacitása ellentételezéseként az alperes együttműködési díjat köteles fizetni. A perben nem volt vitás, hogy a felperes nem meghatározott, már kész technológiát bocsátott az alperes rendelkezésére, a lefolytatott bizonyítási eljárásban pedig megállapítást nyert, hogy két technológia van, ami a felek együttműködésének az eredménye. Az egyik a cink szelektív eltávolítása vas(II) klorid oldatból Varion AT anioncserélő gyanta alkalmazásával, a másik az „eljárás a cink- és vas kloridokat tartalmazó elegyek feldolgozására” című szabadalmi bejelentésben megtestesült műszaki megoldás. Más páclé feldolgozási technológiák együttes kifejlesztésében való részvételét a felperes nem bizonyította, ennek fényében a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy mindvégig ezen eljárások alkalmazásának, hasznosításának ellenében fizetett az alperes díjat a felperes részére.

A 2005. novemberi megállapodás 3. a) és b) pontja szerint tehát a felperest az előbbi eljárások kifejlesztésében való részvétele alapján illette meg ellentételezés, a díjjal a felek a szerződés 2006. december 18-ai kiegészítése szerint 2007. december 31-ig elszámoltak. A szerződés 3. c) pontja értelmében ezt követően az alperest havi 350.000 forint + áfa fizetésének kötelezettsége terhelte, mégpedig a technológiák használati idejéig, de legfeljebb 2021. április 30-ig. A megfogalmazásból világos, hogy a fizetési kötelezettség arra az időre jár, amíg a technológia hasznosítása megvalósul, azzal azonban, hogy 2021 áprilisát követően a felhasználás már ingyenes. A felperes érvelése szerint a megjelölt időpontig mindenképpen díj illeti meg, mivel a technológiákat mindaddig használatban lévőnek kell tekinteni, amíg páclé keletkezik, mert a feldolgozás csak a felek közösen kialakított eljárásaival lehetséges. A felperes azonban csupán állította, de a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint elvárható módon nem bizonyította, hogy a jelen eljárással érintett technológiákon kívül nincs más megoldás a páclé feldolgozására vagy hogy valamennyi páclé kezelési technika kapcsolatba hozható a perben megnevezett két műszaki megoldással. Ugyanakkor a kirendelt igazságügyi szakértő utalva a Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő 2007. évi 3. számára példákkal illusztrálva egyértelművé tette, hogy számos eltérő eljárást alkalmaznak a feladat megoldására, az országban több mint 2.500 tonna/év mennyiségben végeznek regenerálást savas páclevekkel nem csak a peres felek eljárásával.

Ezért a perben az volt az eldöntendő kérdés, hogy a díjfizetés beszüntetése, azaz 2010 áprilisa után a felek közösen kifejlesztett eljárásait alkalmazta-e az alperes vagy az általa adott engedély alapján más gazdasági társaság. Az eljárás bíróság megfelelően alkalmazta a bizonyítási teher szabályát. Az alperesnek a perben azt kellett igazolnia, hogy 2009-ben az üzemet átépítette és ezután már más technológiával történt a páclé kezelése. Miután az alperes ennek eleget tett, a felperesnek kellett azt bizonyítania, hogy az állított új technológia nem mutat eltérést a közösen kidolgozott páclé feldolgozási megoldásoktól. Annak megítéléséhez, hogy a gyár 2009. évben történt dokumentált

újjaépítését, illetve a szakhatósági engedélyezési eljárás lefolytatását követően az alperesi üzemben használt technológia miként viszonyul a felek együttesen kidolgozott eljárásaihoz, speciális szakismeretre, különleges szaktudásra volt szükség, amivel a bíróság nem rendelkezik, ezért a Pp. 177. § (1) bekezdése alapján helyesen rendelt ki igazságügyi vegyész szakértőt a törvényszék. A felperes fellebbezésében is alaptalanul kifogásolta a kirendelt szakértő kompetenciáját, akit végzettsége, tudományos fokozata és munkássága, szakmai területen folytatott gyakorlata alkalmassá tett a vélemény adására, az általa készített szakvélemény pedig kellően részletes és megindokolt, így ítéleti döntést alapjául szolgálhatott.

Azon felperesi hivatkozás kapcsán, hogy az elsőfokú bíróság nem adta magyarázatát, hogy miért nem a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala mellett működő Szakértői Testületet rendelte ki, a másodfokú bíróság utal a 2015. május 29. napján megtartott tárgyalásról készült jegyzőkönyv 2. oldalán rögzített bírósági tájékoztatásra. Azt is alaptalanul kifogásolta a felperes, hogy a szakértő szakvéleményét nem a felek nyilatkozataira, hanem a perben csatolt okirati bizonyítékokra alapította, mert ezek tartalmaztak pontos és tényleges információt a vizsgált műszaki megoldásokat illetően. Önmagában az a körülmény, hogy a fél nem ért egyet a szakértő megállapításával, illetve azt nem fogadja el, nem teszi aggályossá a szakvéleményt. Ilyenkor lehetőség van a szakvélemény kiegészítésének vagy ellenőrző szakvélemény beszerzésének, valamint a szakértő meghallgatásának a kezdeményezésére. A fellebbezésből is kitűnően a felperes azonban ezekkel a lehetőségekkel bírósági kioktatása ellenére nem élt, ezért az ebből eredő esetleges következményeket viselnie kell. Eredménytelenül hiányolta a felperes azt is, hogy a szakértőnek nem állt rendelkezésére az alperesi üzem 2004-es engedélyezési tervdokumentációja, mert az együttműködés folyamánként, a felperes közreműködésével kifejlesztett eljárások ismertek voltak és függetlenül attól, hogy az alperes korábban milyen technológiát alkalmazott a perrel érintett két megoldással kellett ütköztetni a felújítást követő feldolgozási metódust. Mindazonáltal a kimerült sósavas páclé hasznosító üzem engedélyezését megalapozó 2002. májusi tervdokumentációról szóló munkaközi anyag a szakértő rendelkezésére állt, amiből vonhatott le következtetéseket a megelőző alperesi technológiára vonatkozóan. Emellett 2016. május 26-ai beadványához az alperes mellékelte az előbbi munkaanyag 2002 januárjában készült, a szakhatósághoz benyújtott tervdokumentációját, de ennek ellenére sem látta szükségét a felperes a szakértő meghallgatásának vagy véleménye kiegészítésének.

A másodfokú bíróság a felhozott helyes indokok szükségtelen megismétlése nélkül visszautal az elsőfokú ítéletnek a felek két közös technológiája és az alperesi üzemben az átépítést, azaz 2009 szeptemberét követően alkalmazott eljárás közötti különbségekre, amiből kétely nélkül megállapító, hogy az alperes már nem a felek által az együttműködés keretében kimunkált páclé feldolgozási technológiákat alkalmazta. Ezért irreleváns, hogy az II... úti telepen 2011 novemberéig még történt páclé feldolgozás, mert ez már nem szolgálhat alapul a felhasználási jellegű, együttműködési díj fizetésére. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy a D... Zrt-nél alkalmazott technológia sem alapozhat meg díjfizetési kötelezettséget az alperes számára, egyrészt, mert a nevezett társaság a sósavas pácoló üzemét 2009. július 8. napja óta nem üzemelteti, másrészt ha ezt követően adott is át páclevet az alperesnek, az az előbbieken kifejtettek szerint már az új technológiával lett feldolgozva. A F... Kft. által kikísérletezett műszaki megoldás pedig kívül esik a felek közös technológiáján, mert nem páclét dolgoz fel, hanem oxidációs eljárással vas(II)-szulfát-heptahidrát kristályos anyagot vas(II)-szulfát oldattá alakít, tehát ezután sem kötelezhető az alperes díjfizetésre. Mindezek alapján helyes volt az elutasító döntés és tekintettel arra, hogy a felperes elsődleges és másodlagos követelése egyaránt a 2005. november 18-ai megállapodás 3. c) pontján alapult, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet kimerítette, valamennyi kérelemről rendelkezett és annak megfelelő indokát is adta.

Az ítélet tábla az alperes csatlakozó fellebbezését azonban megalapozottnak találta.

A kereset teljes elutasítása folytán az alperes minősül pernyertesnek, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében igényt tarthat mindannak a költségnek, így a szakértői és ügyvédi munkadíjnak a megtérítésére, ami az oldalán az eljárásban felmerült.

Az alperes eljárási cselekményeinek esetleges késedelme a perköltség megítélésénél nem értékelhető, mert ennek szankcionálására a Pp. egyéb rendelkezései alkalmazandók. Az alperes a jogi képviselőtől az eljárásért felszámított 1.450.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára és 4/A. § (1) bekezdésére alapította, ahhoz 10.000 Ft/óra + áfa összegű ügyvédi munkadíj kikötéséről szóló megbízási szerződést és 145 óra kifejtett tevékenységet feltüntető kimutatást csatolt. A másodfokú bíróság a tárgyalások nagy számára és esetenkénti hosszú időtartamára, az írásban előterjesztett számos beadványra, valamint azok terjedelmére és a magas pertárgyértékre tekintettel nem látta eltúlzottnak az alperes által megjelölt munkadíjat. Ezért a fellebbviteli bíróság az elsőfokú perköltségen belül indokoltnak látta az alperesnek járó ügyvédi munkadíjnak a felemelését, amelyhez az alperes által előlegezett 150.000 forint szakértői költség is hozzáadódik.

Az alperes a másodfokú eljárásban helyesen kifogásolta, hogy az ítélet nem rendelkezett a kereseti illeték kiegészítéséről, jóllehet a felperes követelésének összegét jelentősen felemelte. A periratokból kitűnően a felperes a fizetési meghagyáson és a keresetlevélen összesen 183.800 forint illetéket rótt le, majd a 2013. május 16-ai beadványában ezt 133.400 forint illetékkel egészítette ki. Az így teljesített illeték mértéke azonban 1.182.200 forinttal kevesebb, mint aminek lerovása a 46.200.000 forintos pertárgyérték alapján az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja szükséges, ezért a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdései szerint köteles a különbözet megfizetésére.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A sikertelen fellebbezés és az eredményes csatlakozó fellebbezés miatt a Pp. 239. §-án keresztül irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése folytán a felperes köteles megtéríteni az alperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségét, ami jogi képviselőjének áfával növelt ügyvédi munkadíjából áll.

Ennek megállapításánál a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdései és 4/A. § (1) bekezdése szerint járt el. Értékelte a magas pertárgyértéket, és azt is figyelembe vette, hogy a másodfokú eljárásban egy tárgyalásra került sor, az alperesi képviselő két írásbeli beadványt terjesztett elő, és ezek jórészt a már korábban kifejtett jogi álláspontját tükrözték.

A felperes a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket a fentikben már felhívott jogszabály szerint köteles megfizetni.

Budapest, 2017. február 9.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.

előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági ügyintéző